OVERWOUD · GELDERS ARCHIEF 0203/825

Rampselaer en de erfenis van Charlotta Bentinck

Seyna Margaretha van Wijhe en haar echtgenoot, de heer van Driesberg, aanvaardden in 1743 de erfenis van Charlotta Wilhelmina Bentinck tot den Brieler. Zes jaar later trad Arien van den Bergh voor hetzelfde echtpaar op bij de hypotheek op Rampselaer. Dit geeft een concrete route om de eigendom tussen 1736 en 1749 te verklaren.

Wat de registerbladen vermelden

20 juni 1736, testament. Charlotta noemt Seyna Margaretha en haar zus Catharina van Wijhe haar nichten en benoemt hen met Gosen Geurt en Willem Bentinck tot erfgenamen van het overige vermogen. Voor Gosen Geurt was er een afzonderlijke beschikking over onder meer de leen- en heerlijke goederen. Het huis Brieler en zijn aanhorigheden worden eveneens afzonderlijk behandeld. Op 24 oktober 1736 verbond Gosen Geurt namens Charlotta het erf Ramseler als borgstelling.
Gelders Archief 0203/825 · testament, fol. 13v, scan 374

Gelders Archief 0203/825 · borgtocht, fol. 6r, scan 357

1740–1741, wijzigingen. Na Willems overlijden wees Charlotta in 1740 Gosen Geurt, Seyna Margaretha en Catharina ieder een derde deel toe, met bijzondere voorwaarden voor Catharina. Een volgende beschikking uit juni 1741 handhaaft de eerdere beschikkingen in het algemeen en trekt de clausules betreffende Catharina in het vorige codicil in. Die passage staat op fol. 16v–17r en ontbreekt in het gepubliceerde regest.
Gelders Archief 0203/825 · codicil 1740, fol. 15r, scan 377

Gelders Archief 0203/825 · beschikking 1741, fol. 16v–17r, scans 380–381

25 februari 1743, aanvaarding. Johan van Nijkerck, heer van Driesberg, en Seyna Margaretha verklaren samen met Bernard van Lewe en Catharina van Wijhe de erfenis te aanvaarden. Scholtis Johan Walburgh waarmerkte de afschriften. De registratie in dit protocol dateert van 2 april 1743.
Gelders Archief 0203/825 · aanvaarding, fol. 16r, scan 379

Gemeentearchief Ede · regest van de registratie, fol. 12–17

Mogelijke overgang via de nalatenschap

De aanvaarding is BEWEZEN door het registerafschrift. De concrete toedeling van Ramseler aan Seyna Margaretha of het echtpaar is NOG TE CONTROLEREN. De gelezen testamentaire stukken wijzen het erf nergens bij naam toe. Gezocht wordt naar de boedelscheiding, een goederenlijst of een latere akte waarin staat hoe het erf hun is aangekomen.

BARNEVELD · OUDRECHTERLIJK ARCHIEF EN BOEDELSTUKKEN

Waar de toedeling kan staan

De Barneveldse kroniek vermeldt een bruikbare parallel. Op 19 mei 1745 verkocht Barendt baron van Lewe Schoonderbeek in De Glind. Volgens de kroniek noemt de verkoopakte de boedel van Charlotta Bentinck als herkomst. Bij Ramseler zoeken we naar eenzelfde soort bepaling. Archivariaat Bentinck–Schoonheten beschrijft dat de stukken van Aller, Berencamp en Brieler verspreid raakten over Schoonheten en Collectie Overijssel in Zwolle.
Gemeentearchief Barneveld · achttiende-eeuwse kroniek, 19 mei 1745

Archivariaat Bentinck-Schoonheten · Aller-Berencamp-Brieler

Controle in het Barneveldse protocol 0203/836

In de rubriek Dorp van Barneveld volgt op de registratie van 26 oktober 1749 die van 9 januari 1750, op scans 102–103. In de bekeken bladen van Esveld, scans 270–275, stond de Edese hypotheek van 12 november 1749 evenmin. In Esveld staan oktober en december 1749 bovendien in omgekeerde volgorde op dezelfde scan. Deze controle bestrijkt passages uit twee rubrieken.
Gelders Archief 0203/836 · Dorp van Barneveld, scan 102

Gelders Archief 0203/836 · Esveld, scan 273

De tiendrollen Rampselaar en Burgt onder Lunteren (Nationaal Archief 2.08.28/6595, met verwijzing naar legger 1797/6) en het dossier voor percelen in Lunteren én Barneveld (nr. 1671) geven een route om de latere ligging te toetsen. De inventarisbeschrijvingen identificeren het achttiende-eeuwse onderpand niet op perceelniveau.
Nationaal Archief · 2.08.28, nr. 6595, tiendrollen 1828–1884

Nationaal Archief · 2.08.28, nr. 1671, dossier 1912–1913

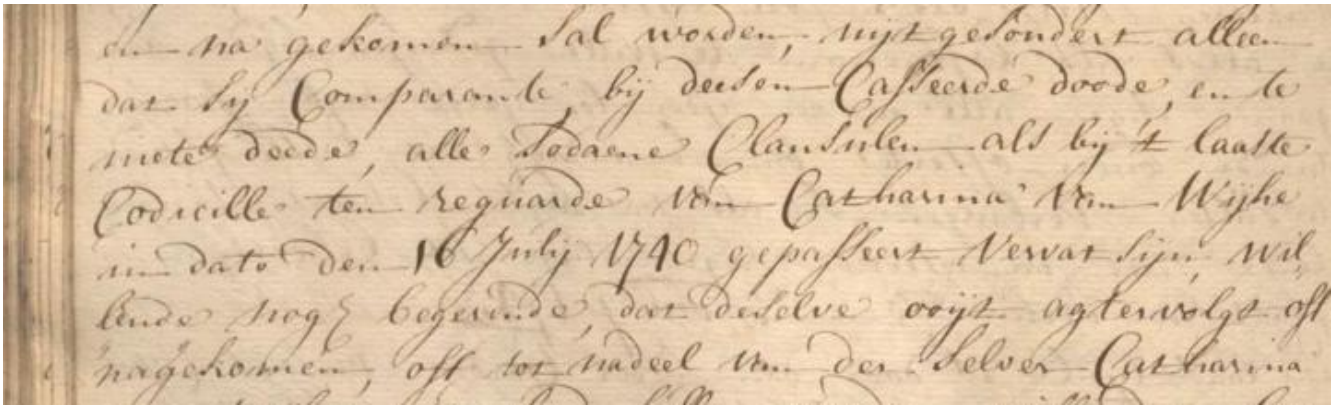

Fol. 16v, uitsnede uit scan 380. Charlotta trekt de clausules over Catharina van Wijhe in.

Ariens herkomst, een eventuele verwantschap met Peter en Peters ouders en geboorteplaats blijven NOG TE CONTROLEREN.